

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Nauda/naudas Prasījumi](#) > [Maksātnespēja Un Bankrots](#) > [Austria](#)

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Maksātnespēja un bankrots

1 Pret kādiem subjektiem var vērst maksātnespējas procedūru?

Austrijas maksātnespējas tiesības attiecas ne tikai uz uzņēmējiem. Maksātnespējas iespēja patiesībā ir definēta kā tiesībspējas daļa privāttiesībās — jebkurai personai, uz kuru var attiecināt tiesības un pienākumus, ir arī maksātnespējas iespēja. No otras puses, tas nav saistīts ar spēju veikt darījumus. Tas nozīmē, ka jebkura fiziska persona (pat bērns) var būt maksātnespējīgs parādnieks, tāpat kā juridiskas personas (privāto vai publisko tiesību subjekti), reģistrētas personālsabiedrības, uz kurām attiecas tirdzniecības kodekss (*Unternehmensgesetzbuch*) (pilnsabiedrības (*offene Gesellschaften*), komandītsabiedrības (*Kommanditgesellschaften*) un mirušo atstātie mantojumi. No otras puses, pasīvām sabiedrībām (*stille Gesellschaften*) un saskaņā ar civiltiesībām izveidotām sabiedrībām (*Gesellschaften bürgerlichen Rechts*) nav maksātnespējas iespējas.

Pēc juridiskas personas vai reģistrētas personālsabiedrības likvidācijas maksātnespējas procedūras uzsākšana ir atļauta, kamēr aktīvi nav sadalīti (Maksātnespējas nolikuma (*Insolvenzordnung* — IO) 68. pants).

Attiecībā uz kredītiestāžu, vērtspapīru uzņēmumu un apdrošināšanas sabiedrību aktīviem var ierosināt bankrota procedūru (*Konkursverfahren*), bet ne reorganizācijas procedūru (*Sanierungsverfahren*) (Banku likuma (*Bankwesengesetz* — BWG) 82. panta 1. punkts, 2018. gada Vērtspapīru uzraudzības likuma (*Wertpapieraufsichtsgesetz 2018* — WAG 2007) 79. pants, Apdrošināšanas uzraudzības likuma (*Versicherungsaufsichtsgesetz 2016* - VAG 2016) 309. panta 3. punkts).

2 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var sākt maksātnespējas procedūru?

Kopš 2010. gada Maksātnespējas likuma grozījuma likuma (*Insolvenzrechtsänderungsgesetz 2010*) veikšanas Austrijas tiesību aktos pastāv tikai viena standarta maksātnespējas procedūra. Tomēr tajā pašā laikā atkarībā no procedūras faktiskās gaitas tiek piešķirti dažādi apzīmējumi.

Maksātnespējas procedūru dēvē par bankrota procedūru (*Konkursverfahren*), ja, uzsākot procedūru, vēl nav pieejams pārstrukturēšanas plāns. Principā bankrota procedūrā ir iespējama gan likvidācija, gan pārstrukturēšana.

Maksātnespējas procedūru dēvē par reorganizācijas procedūru (*Sanierungsverfahren*), ja, uzsākot procedūru, jau ir pieejams pārstrukturēšanas plāns. Procedūra ir vēsta uz parādnieka reorganizāciju. Tā ir pieejama visām fiziskām personām, kas vada uzņēmumu, juridiskām personām, pilnsabiedrībām un mirušo atstātajiem mantojumiem (IO 166. pants).

Reorganizācijas procedūra var norisināties ar vai bez parādnieka mantas pašadministrēšanu. Parādnieks saglabā pašadministrēšanu (reorganizācijas administratora uzraudzībā), ja tas pārstrukturēšanas plānā maksātnespējas kreditoriem piedāvā vismaz 30 % dividendi un ir pieejami arī papildu dokumenti. Piemēram, ir nepieciešams finanšu plāns, kas parāda, ka finansējums ir nodrošināts 90 dienām.

Parādsaistību kārtošanas procedūra (*Schuldenregulierungsverfahren*) ir pieejama fiziskām personām, kas nevada

uzņēmumu, un tā ir maksātnespējas procedūras paveids.

Pieteikums par maksātnespējas procedūras uzsākšanu jāiesniedz pašam parādniekam vai kreditoram. Reorganizācijas procedūras gadījumā pieteikumu jebkurā gadījumā iesniedz parādnieks, un ir jābūt pārstrukturēšanas plānam.

Maksātnespējas procedūras uzsākšanas priekšnosacījums principā ir tāds, ka parādniekam jābūt maksātnespējīgam (IO 66. pants). Ja draud iestāties maksātnespēja, tad maksātnespējas procedūru var uzsākt arī kā reorganizācijas procedūru (IO 167. panta 2. punkts). Pārlietu parādsaistību gadījumā maksātnespējas procedūru piemēro arī tādām reģistrētām personālsabiedrībām, kurās neviens partneris ar pilnu atbildību nav fiziska persona, kā arī juridisko personu aktīviem un mirušo atstātajiem mantojumiem (IO 67. pants).

Vēl viens maksātnespējas uzsākšanas nosacījums ir izmaksu segšanai nepieciešamo aktīvu pieejamība. Jāsedz vismaz maksātnespējas procedūras sākotnējās izmaksas (noteiktos gadījumos izņēmums ir parāda saistību kārtošanas procedūra).

Informācija par maksātnespējas procedūras uzsākšanu tiek publicēta dekrētā internetā (www.edikte.gv.at). Informācija par maksātnespējas procedūras uzsākšanu rada tiesiskās sekas nākamajā dienā pēc dekrēta publicēšanas. Informācija par maksātnespējas procedūras uzsākšanu tiek fiksēta arī publiskos reģistros (zemes reģistrā (*Grundbuch*), komercreģistrā (*Firmenbuch*) u. c.).

Ja maksātnespējas procedūru nevar uzsākt nekavējoties, maksātnespējas tiesai (*Insolvenzgericht*) jāizdod rīkojums par pagaidu noregulējuma pasākumiem, lai aizsargātu mantu un novērstu atceļamas tiesiskās darbības, kā arī nodrošinātu uzņēmējdarbības turpināšanu ar nosacījumu, ka pieprasījums uzsākt procedūru nav acīmredzami nepamatots (IO 73. pants). Tiesa var aizliegt parādniekam veikt noteiktas tiesiskās darbības (piemēram, pārdot īpašumu vai radīt tam apgrūtinājumu) vai noteikt, ka šīm darbībām nepieciešams tiesas apstiprinājums. Ir iespējama arī pagaidu administratora iecelšana.

3 Kādi aktīvi ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā? Kā rīkojas ar aktīviem, ko parādnieks iegūst vai kas pāriet parādnieka īpašumā pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

Uzsākot maksātnespējas procedūru, tiek atceltas parādnieka tiesības brīvi izmantot visus aktīvus, uz kuriem attiecas izpilde, kas tam tobrīd pieder vai ko tas iegūst maksātnespējas procedūras laikā (IO 2. panta 2. punkts). Tie tiek pievienoti maksātnespējas masai.

Maksātnespējas masa attiecīgi ietver visu parādnieka kustamo un nekustamo īpašumu, piemēram, nekustamā īpašuma akcijas, kopīpašuma akcijas, prasījumus, nomas tiesības, mantojumus u. c. Maksātnespējas masa neietver parādnieka uzturēšanas prasības, paša spēkiem nopelnīto un algas daļu, uz kuru nevar vērst piedziņu (iztikas minimumu). Tāpat manta neietver kustamo īpašumu, uz kuru nevar vērst piedziņu (piemēram, personīgā lietošanā esošu mantu), un stingri personiskas tiesības (piemēram, rūpnieciskā īpašuma tiesības).

Ja parādnieks dzīvo mājā, kas ietilpst maksātnespējas masā (vai viņa īpašumā esošā dzīvoklī), sākumā viņš un viņa ģimene netiek izraidīti no tiem nepieciešamajām dzīvojamām telpām (IO 5. panta 3. punkts). Tomēr tas nenovērš mājas (vai viņa īpašumā esoša dzīvokļa) pārdošanu maksātnespējas procedūrā. Maksātnespējas tiesa arī neskar īres tiesības (vai citas lietošanas tiesības) attiecībā uz dzīvojamām telpām, kas nepieciešamas parādniekam un viņa ģimenei un kas ir parādnieka brīvā rīcībā (IO 5. panta 4. punkts). Atstājot šādas tiesības parādnieka brīvā rīcībā, tās tiek nošķirtas no maksātnespējas masas.

Kreditoru komiteja, saņemot maksātnespējas tiesas apstiprinājumu, var arī izlemt nošķirt no maksātnespējas masas tādus prasījumus, kas, visticamāk, netiks pienācīgi apmierināti, vai vienības ar mazu vērtību (IO 119. panta 5. punkts). Šādas nošķiršanas iemesls ir tas, ka tādējādi var izvairīties no izdevumiem saistībā ar katras maksātnespējas masas vienības pārdošanu, kas nesniegtu nekādu labumu maksātnespējas masai.

4 Kādas ir parādnieka pilnvaras un kādas - maksātnespējas administratora

pilnvaras?

Bankrota procedūra

- Parādnieks
 - ir tiesīgs pieteikties bankrotam un iesniegt apelācijas prasību par bankrota procedūru;
 - zaudē pilnvaras attiecībā uz maksātnespējas masu, kad ir uzsākta bankrota procedūra;
 - ir tiesīgs apmeklēt kreditoru un kreditoru komitejas sanāksmes;
 - ir tiesīgs iesniegt pieteikumu pārstrukturēšanas plāna izveidei.
- Maksātnespējas administrators
 - atbild par praktisku maksātnespējas procedūras norisi;
 - pārbauda parādnieka finanšu stāvokli;
 - turpina uzņēmējdarbību, ja tā vēl nav izbeigta, uzsākot procedūru, un turpināšana nav neizdevīga kreditoriem;
 - izskata iesniegtos prasījumus;
 - izvērtē, vai pārstrukturēšanas plāns ir kreditoru interesēs un ir ticams, ka tas tiks izpildīts;
 - nosaka un izmanto aktīvus;
 - pārvalda un pārstāv maksātnespējas masu;
 - īsteno apstrīdēšanas tiesības maksātnespējas masas vārdā;
 - sadala no maksātnespējas masas gūtos ieņēmumus.

Ja bankrota procedūra attiecas uz fiziskām personām, kas nevada uzņēmumu (parāda saistību kārtošanas procedūra), likvidatora iecelšana ir izņēmums. Ja maksātnespējas tiesa neieceļ likvidatoru, saskaņā ar Maksātnespējas nolikumu tai pašai jārisina likvidatoram uzticētie jautājumi.

Reorganizācijas procedūra bez parādnieka, kura manta ir paša valdījumā

- Parādnieks
 - piesakās reorganizācijas procedūras uzsākšanai un pārstrukturēšanas plāna izveidei;
 - zaudē pilnvaras attiecībā uz maksātnespējas masu, kad ir uzsākta maksātnespējas procedūra;
 - ir tiesīgs apmeklēt kreditoru un kreditoru komitejas sanāksmes.
- Maksātnespējas administrators
 - atbild par praktisku maksātnespējas procedūras norisi;
 - pārbauda parādnieka finanšu stāvokli;
 - turpina uzņēmējdarbību, ja tā vēl nav izbeigta, uzsākot procedūru, un turpināšana nav neizdevīga kreditoriem;
 - izskata iesniegtos prasījumus;
 - izvērtē, vai pārstrukturēšanas plāns ir kreditoru interesēs un ir ticams, ka tas tiks izpildīts;
 - pārvalda un pārstāv maksātnespējas masu;
 - īsteno apstrīdēšanas tiesības maksātnespējas masas vārdā.

Reorganizācijas procedūra ar parādnieku, kura manta ir paša valdījumā

- Parādnieks
 - piesakās reorganizācijas procedūras uzsākšanai ar parādnieku, kura manta ir paša valdījumā, un pārstrukturēšanas plāna izveidei, kā arī kopā ar iesniegumu nodrošina parādniekam, kura manta ir paša valdījumā, nepieciešamos dokumentus;
 - saglabā (ierobežotas) pilnvaras un principā pats turpina pārvaldīt aktīvus;
 - ir reorganizācijas administratora un maksātnespējas tiesas uzraudzībā.
- Reorganizācijas administrators
 - uzrauga parādnieku un viņa uzņēmuma pārvaldību;
 - piešķir vai atsaka atļauju tiesiskām darbībām, kas netiek veiktas parastā uzņēmējdarbības gaitā;
 - pārstāv parādnieku visos jautājumos, kuros tam nav pilnvaru;
 - noskaidro parādnieka finanšu stāvokli;
 - pārbauda, vai pārstrukturēšanas plāns ir izpildāms un vai pastāv iemesli pašadministrēšanas pārtraukšanai;
 - izskata iesniegtos prasījumus;
 - īsteno apstrīdēšanas tiesības maksātnespējas masas vārdā.

Maksātnespējas tiesai jāuzrauga maksātnespējas administratora darbības. Tā var izdot maksātnespējas administratoram rakstiskus vai mutiskus norādījumus, iegūt pārskatus un skaidrojumus, pārbaudīt kontus un citus dokumentus, kā arī veikt nepieciešamo izmeklēšanu. Tiesa var arī pieprasīt maksātnespējas administratoram atsevišķos jautājumos iegūt norādījumus no kreditoru komitejas. Maksātnespējas administratoram jāpaziņo tiesai par noteiktiem darījumiem pirms to noslēgšanas (*IO 116. pants*); attiecībā uz citiem darījumiem nepieciešams kreditoru komitejas un maksātnespējas tiesas apstiprinājums (*IO 117. pants*).

Maksātnespējas administratora iecelšana un atalgojums

Maksātnespējas administratoru pēc savas iniciatīvas ieceļ maksātnespējas tiesa, uzsākot maksātnespējas procedūru. Tam jābūt cienījamam, uzticamam un pieredzējušam uzņēmējdarbībā, kā arī jābūt zināšanām par maksātnespējas sistēmu (*IO 80. panta 2. punkts*). Ar uzņēmumiem saistītās maksātnespējas procedūrās nepieciešamas pietiekamas zināšanas par uzņēmējdarbības tiesībām vai uzņēmējdarbības vadību (*IO 80. panta 3. punkts*). Maksātnespējas administrācijā ieinteresētās personas var reģistrēties maksātnespējas administratoru sarakstā. Saraksts ir pieejams interneta vietnē (www.iv.justiz.gv.at), un maksātnespējas tiesas to izmanto, lai atvieglotu piemērota maksātnespējas administratora atlasīšanu.

Maksātnespējas administrators nedrīkst būt tuvs radnieks (*IO 32. pants*) un parādnieka konkurents, un tam jābūt neatkarīgam no parādnieka un kreditoriem (*IO 80.b panta 1. punkts*).

Kā maksātnespējas administratorus var iecelt arī juridiskas personas. Juridiskām personām jāpaziņo tiesai tās fiziskās personas vārds, kas tās pārstāv maksātnespējas administrācijā (*IO 80. panta 5. punkts*).

Maksātnespējas administratori ir tiesīgi saņemt naudas izdevumu atmaksu un atalgojumu par saviem centieniem, kā arī pievienotās vērtības nodokli (*IO 82. panta pirmais teikums*). Administratora nodevas apmēru regulē tiesību akti (*IO 82. pants*), un tā ir atkarīga no bruto ieņēmumiem, ko maksātnespējas administrators ir ieguvis, pārdodot aktīvus. Tomēr tas ietver tikai ieņēmumus, par kuru gūšanu maksātnespējas administrators bijis atbildīgs. Minimālais maksātnespējas administratora atalgojums ir 3 000 eiro. Par pārstrukturēšanas vai maksājumu plāna pieņemšanu (*IO 82.a pants*) un pakārtotās maksātnespējas masas pārdošanu (*IO 82.d pants*) tiek izmaksāts papildu atalgojums. Atsevišķs atalgojums tiek izmaksāts arī par uzņēmuma darbības turpināšanu (*IO 82. panta 3. punkts*).

5 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var izmantot ieskaitu?

Iespēja veikt ieskaitu pret parādnieka prasījumu principā tiek saglabāta maksātnespējas procedūras laikā.

Tomēr pastāv priekšnosacījums, ka prasījumiem jābūt tiesīgiem uz ieskaitu, uzsākot procedūru. Ieskaits nav atļauts, ja maksātnespējas kreditors kļuvis par maksātnespējas masas parādnieku tikai pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas vai ja prasījums pret parādnieku saņemts tikai pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas (*IO 20. panta 1. punkta pirmais teikums*). Turklāt ieskaits ir aizliegts, ja trešā persona saņemusi pretprasību pret parādnieku pēdējos sešos mēnešos pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas un tā saņemšanas brīdī zināja vai tai bija jāzina par maksātnespēju (*IO 20. panta 1. un 2. punkts*). Šādos gadījumos pat maznozīmīga nolaidība kaitē trešajai personai.

Maksātnespējas procedūrā ir iespējams ieskaits pret nosacījumam pakārtotu prasījumu neatkarīgi no tā, vai nosacījumam pakārtots maksātnespējas kreditora vai parādnieka prasījums. Ja maksātnespējas kreditoram ir nosacījumam pakārtots prasījums, maksātnespējas tiesa var padarīt ieskaitu atkarīgu no nodrošinājuma sniegšanas (*IO 19. panta 2. punkts*). Ieskaitu maksātnespējas procedūrā arī neaizliedz fakts, ka maksātnespējas kreditora prasījums nav izteikts naudā (*IO 19. panta 2. punkts*). Tas neveicina sarežģījumus, jo šādas maksājumtiesības tiek pārvērstas monetāros prasījumos, uzsākot maksātnespējas procedūru (*IO 14. panta 1. punkts*).

Maksātnespējas kreditoriem, kuriem ir prasījumi, kas tiesīgi uz ieskaitu, tie nav jāiesniedz maksātnespējas procedūrā, ja tos var segt ar pretprasību (*IO 19. panta 1. punkts*). Tomēr Augstākā tiesa (*Oberster Gerichtshof — OGH*) nolēma, ka tad, ja maksātnespējas kreditors neizmanto likumā noteikto ieskaita iespēju maksātnespējas procedūras laikā atbilstīgi *IO 19. panta 1. punktam*, tas pēc pārstrukturēšanas plāna galīgās apstiprināšanas un maksātnespējas procedūras izbeigšanas varēs veikt sava prasījuma ieskaitu tikai pārstrukturēšanas plāna dividendes apmērā (RIS-Justiz RS0051601 [T4]).

6 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē spēkā esošus līgumus, kuros parādnieks ir līgumslēdzēja puse?

Divpusējie līgumi

Ja parādnieks un otra puse maksātnespējas procedūras uzsākšanas laikā nav izpildījuši divpusēju līgumu vai nav to izpildījuši pilnā apmērā, maksātnespējas administrators var vai nu izpildīt līgumu (tā pilnā apmērā) parādnieka vārdā un pieprasīt izpildi no otras puses, vai arī anulēt līgumu (IO 21. panta 1. punkts). Reorganizācijas procedūrā ar parādnieku, kura manta ir paša valdījumā, parādnieks tiek aicināts sniegt paziņojumu atbilstīgi IO 21. pantā norādītajam. Ja tas vēlas anulēt līgumu, nepieciešams reorganizācijas administrators apstiprinājums (IO 171. panta 1. punkts). Ja otrai pusei ir pienākums iepriekš izpildīt līgumu, puse var atteikties to izpildīt līdz nodrošinājuma sniegšanai, ja vien līguma noslēgšanas laikā tā bijusi informēta par parādnieka nelabvēlīgo finansiālo stāvokli (IO 21. panta 3. punkts).

Noma

Ar īrnieku saistītas maksātnespējas procedūras gadījumā maksātnespējas administrators ir tiesīgs izbeigt nomu, ievērojot likumā noteikto vai norunāto īsāko paziņošanas termiņu (IO 23. pants).

Darba līgumi

Ja parādnieks ir darba devējs un ja darba tiesiskās attiecības jau ir noslēgtas, tās principā var izbeigt darbinieks, priekšlaicīgi iesniedzot atlūgumu, vai maksātnespējas administrators — ievērojot likumā noteikto paziņošanas termiņu, kopīgi pieņemto paziņošanas termiņu vai pieļaujami norunāto īsāko paziņošanas termiņu, ņemot vērā likumiskos ierobežojumus attiecībā uz darba attiecību izbeigšanu, viena mēneša laikā pēc lēmuma publicēšanas, ar ko pieprasa, apstiprina vai nosaka uzņēmuma vai uzņēmuma daļas slēgšanu. Uz maksātnespējas procedūru ar parādnieku, kura manta ir paša valdījumā, attiecas īpaši noteikumi.

Līgumu izbeigšanas ierobežojums

Ja līguma izbeigšana varētu apdraudēt parādnieka uzņēmuma darbības turpināšanu, otra puse var izbeigt ar parādnieku noslēgto līgumu uz sešu mēnešu periodu, sākot no maksātnespējas procedūras uzsākšanas, tikai pamatota iemesla dēļ. Parādnieka ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanās un parādnieka neizpildītie prasījumi, kas bija jāsamaksā pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas, nav uzskatāms par pamatotu iemeslu (IO 25.a panta 1. punkts). Ierobežojumi nav piemērojami, ja līguma izbeigšana ir nepieciešama, lai novērstu nopietnu personisko vai ekonomisko grūtību rašanos līgumslēdzējai pusei, ja ir tiesības uz aizdevumu izmaksu, kā arī darba līgumu gadījumā (IO 25.a panta 2. punkts).

Nederīgi līgumi

Saskaņā ar IO 25.b panta 2. punktu maksātnespējas procedūras uzsākšanas gadījumā nav atļauts līguma noteikums, kas anulē vai izbeidz līgumu. Tas principā attiecas uz visiem līgumiem (daži izņēmumi saistīti ar līgumiem saskaņā ar Banku likumu vai Biržas aktu (*Börsegesetz*)).

7 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē procedūras, ko sākuši individuāli kreditori (izņemot tiesvedībā esošas lietas)?

Uzsākot maksātnespējas procedūru, maksātnespējas kreditori vairs nevar tiesiska procesa ceļā izvirzīt savus prasījumus pret parādnieku — ne atsevišķi, ne ārpus maksātnespējas (procedūras ierobežojums, IO 6. panta 1. punkts). Nevar arī izdot izpildrakstus par labu maksātnespējas prasījumiem. Tikai reorganizācijas procedūrā ar parādnieku, kura manta ir paša valdījumā, parādnieks saglabā tiesības piedalīties tiesvedībā un citās procedūrās, kas saistītas ar pašadministrēšanas jautājumiem (IO 173. pants). Ja prasību ceļ parādnieks vai tā ir vērsta pret viņu, pretēji IO 6. panta 1. punktā minētajam pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas tā ir jānoraida.

Turklāt pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas nevar iegūt aizturējuma tiesības vai tiesības uz prasījumu apmierināšanu, lai panāktu maksātnespējas prasījuma apmaksu (izpildes panākšanas ierobežojums, IO 10. panta 1. punkts). Attiecībā uz nošķiršanas tiesībām un tiesībām nošķirt strīdu izšķiršanu, kas noteikta jau pirms maksātnespējas procedūras, nepastāv vispārīgs izpildes panākšanas ierobežojums; tādējādi izpildi var panākt arī

maksātnespējas procedūras laikā.

Procedūras un izpildes panākšanas ierobežojumi jāievēro *ex officio*, un tie attiecas uz visiem maksātnespējas kreditoriem.

8 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē tādu procedūru turpināšanu, kas ir tiesvedībā maksātnespējas procedūras sākšanas brīdī?

Uzsākot maksātnespējas procedūru, neizskatītas lietas saistībā ar mantu tiek apturētas *ex lege* (IO 7. panta 1. punkts). Tiesvedības apturēšana tiek veikta *ex officio*.

Tiesvedību saistībā ar maksātnespējas prasījumiem nekādā gadījumā nedrīkst atsākt pirms pārbaudes sanāksmes (IO 7. panta 3. punkts). Ja maksātnespējas administrators vai kāds no kreditoriem, kas ir tiesīgs to darīt, pārbaudes sanāksmē apstrīd tiesības, apturēto tiesvedību var turpināt kā pārbaudes procesu (IO 113. pants).

Tiesvedību saistībā ar maksājumtiesībām, uz kurām neattiecas iesniegšana maksātnespējas procedūrā, var atsākt nekavējoties.

Piespiedu izpildes procedūras, kas uzsāktas pirms maksātnespējas procedūru uzsākšanas, principā netiek apturētas. Tomēr aizturējuma tiesības un tiesības uz prasījumu apmierināšanu, kas iegūtas, lai panāktu apmaksu 60 dienu laikā pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas, zaudē spēku *ex lege*, ja vien tās nav noteiktas par labu prasījumiem saskaņā ar publiskajām tiesībām (IO 12. panta 1. punkts). Apturēšanas gadījumā pārdošanas piespiedu izpildes procedūrajā aptur pēc maksātnespējas tiesas vai maksātnespējas administratora pieprasījuma (IO 12. panta 2. punkts).

9 Kādas galvenās iezīmes raksturo kreditoru dalību maksātnespējas procedūrā?

Kreditoru sanāksme

Kreditoru sanāksme ir maksātnespējas kreditoru kopums, un tās mērķis ir ļaut maksātnespējas kreditoriem piedalīties procedūrās. Maksātnespējas tiesa atbild par kreditoru sanāksmes sasaukšanu un vadīšanu (IO 91. panta 1. punkts). Pirmā kreditoru sanāksme tiek sasaukta, uzsākot maksātnespējas procedūru, un tā paredzēta tiesību aktos. Nākamās sanāksmes pēc saviem ieskatiem sasauc maksātnespējas tiesa. Kreditoru sanāksme tiek sasaukta, ja tai piesakās maksātnespējas administrators, kreditoru komiteja vai vismaz divi kreditori, kuru prasījumi veido vismaz ceturto daļu maksātnespējas prasījumu, norādot darba kārtības punktus.

Kreditoru sanāksmei ir noteiktas tiesības iesniegt lūgumrakstu (piemēram, par kreditoru komitejas izveidi vai maksātnespējas administratora atlaišanu. Tā arī atbild par balsošanu par pārstrukturēšanas plāna pieņemšanu.

Kreditoru sanāksmes lēmumiem un iesniegumiem nepieciešams absolūts balsu vairākums, kas jāaprēķina, balstoties uz prasījumu daudzumu (IO 92. panta 1. punkts).

Kreditoru komiteja

Kreditoru komiteja ne vienmēr tiek izveidota maksātnespējas procedūrā, bet tikai gadījumos, kad tas ir ieteicams saistībā ar uzņēmuma veidu un konkrēto apjomu. Ja par uzņēmuma vai uzņēmuma daļas pārdošanu vai nomu vēl nav izlemts (IO 117. panta 1. punkta 1. apakšpunkts), vienmēr jāizveido kreditoru komiteja. Tās mērķis ir uzraudzīt maksātnespējas administratoram un palīdzēt tam (IO 89. panta 1. punkts). Administratoram jākonsultē kreditoru komiteja attiecībā uz svarīgiem jautājumiem (IO 114. panta 1. punkts). Attiecībā uz noteiktiem svarīgiem darījumiem (piemēram, uzņēmuma pārdošanu) kreditoru komitejas piekrišana ir spēkā esamības priekšnosacījums.

Kreditoru komiteja sastāv no trīs līdz septiņiem locekļiem. Tos pēc savas iniciatīvas ieceļ tiesa vai tie tiek iecelti saskaņā ar pieteikumiem. Kā locekļus var iecelt ne vien kreditorus, bet arī citas fiziskas vai juridiskas personas.

Kreditoru aizsardzības asociācijas

Praksē daudzos gadījumos maksātnespējas kreditoru intereses pārstāv kreditoru aizsardzības asociācijas. Šīs asociācijas iesniedz prasījumus, apmeklē sanāksmes un izmanto to maksātnespējas kreditoru balsstiesības, ko tās pārstāv pārstrukturēšanas plāna gadījumā. Kreditoru aizsardzības asociācijas arī pārrauga maksātnespējas administratora veiktās izmaksas.

10 Kādā veidā maksātnespējas administrators drīkst izmantot vai atsavināt parādnieka mantā ietilpstošus aktīvus?

Likvidatoram principā jāatbrīvojas no maksātnespējas masai piederošajām vienībām ārpus tiesas, t. i., pārdodot tās atklātā tirgū. Saskaņā ar Izpildes kodeksu (*Exekutionsordnung*) tiesas rīkota izsole notiek tikai izņēmuma gadījumos, kad maksātnespējas tiesa to nolemj, atbildot uz likvidatora pieteikumu.

Saņemot maksātnespējas tiesas apstiprinājumu, kreditoru komiteja var izlemt, ka prasījumi, kas visticamāk netiks pienācīgi apmierināti, vai vienības ar mazu vērtību, jānodod parādnieka brīvā rīcībā.

11 Kādi prasījumi jāizvirza pret maksātnespējīgā parādnieka mantu un kādas darbības tiek veiktas ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

Maksātnespējas prasījumi

Maksātnespējas prasījumi ir to kreditoru prasījumi, kam, uzsākot maksātnespējas procedūru, ir pret parādnieku vērsti naudas prasījumi (*IO 51. pants*). Tomēr maksātnespējas prasījumu procenti kopš maksātnespējas procedūras uzsākšanas, izmaksas saistībā ar dalību maksātnespējas procedūrā, naudas sodi par visu veidu noziedzīgiem nodarījumiem, ar dāvinājumiem saistīti prasījumi un ar mirušā atstāto mantojumu saistītas maksātnespējas procedūras gadījumā — arī prasījumi attiecībā uz novēlējumiem — nav maksātnespējas prasījumi (*IO 58. pants*).

Vienlīdzīgas attieksmes princips pamatā attiecas uz maksātnespējas prasījumiem. Maksātnespējas procedūrās priekšroka netiek dota ne valsts sektora iestādēm, ne darbiniekiem.

Tomēr akcionāra prasījumi attiecībā uz akcionāra aizdevuma atmaksu, kas aizstāj pašu kapitālu, ir pakārtotas prasības.

Ja kreditors vēlas apmierināt prasījumu, izmantojot maksātnespējas masu, tam savs maksātnespējas prasījums jāiesniedz maksātnespējas procedūrā, pat tad, ja lieta nav izskatīta vai spriedums par šo jautājumu jau ir pasludināts.

Pēc lietas izskatīšanas iesniegtie prasījumi

Pēc lietas izskatīšanas iesniegtie prasījumi ir prasījumi, kas tiek iesniegti tikai pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas un kas ir skaidri norādīti kodeksā. Pēc lietas izskatīšanas iesniegtie prasījumi ir pret maksātnespējas masu vērsti prasījumi, kas jāapmierina, pamatojoties uz prioritātēm, neizmantojot maksātnespējas masu, t. i., maksātnespējas kreditoru priekšā (*IO 47. panta 1. punkts*). Svarīgākie pēc lietas izskatīšanas iesniegtie prasījumi ir (*IO 46. panta 1. punkts*):

- maksātnespējas procedūras izmaksas;
- ar maksātnespējas masas saglabāšanu, administrēšanu un pārvaldību saistītās izmaksas;
- visas ar mantu saistītās valsts nodevas, ja un ciktāl nodevu izraisītie apstākļi materializējas pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas;
- darbinieku prasījumi saistībā ar regulāru atlīdzību par periodiem pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas;
- prasījumi saistībā ar maksātnespējas administratora noslēgtiem divpusējiem līgumiem;
- maksātnespējas administratora prasījumi, kas izriet no tiesību aktiem;
- prasījumi, kas izriet no maksātnespējas masas mantiskā stāvokļa uzlabošanās bez iemesla;
- prasījumi, kas izriet no darba tiesisko attiecību izbeigšanas, ja tās tika nodibinātas maksātnespējas procedūras laikā.

Pēc lietas izskatīšanas iesniegtie prasījumi nav jāiesniedz maksātnespējas procedūras laikā. Ja maksātnespējas administrators atsakās apmierināt pēc lietas izskatīšanas iesniegtos izmaksājamus prasījumus, attiecīgais kreditors var pieprasīt savu prasījumu apmierināšanu, vēršoties tiesā.

12 Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu?

Maksātnespējas prasījumi rakstveidā jāiesniedz maksātnespējas tiesai. Iesniegumā jābūt norādītai valsts valūtai (eiro); valūtas konvertācija tiek veikta maksātnespējas procedūras uzsākšanas dienā. Iesniedzot prasījumu, nepieciešams norādīt tā apmēru un faktus, uz kuriem tas balstīts, kā arī pierādījumus, ko var sniegt, lai pierādītu apgalvotās prasības. Kreditoram ir jānorāda, vai attiecībā uz prasījumu pastāv kādi īpašumtiesību nosacījumi un uz kādiem aktīviem šie īpašumtiesību nosacījumi attiecas, kā arī vai tiek pieprasīts ieskaits un maksātnespējas procedūras uzsākšanas brīdī pastāvošo savstarpējo prasījumu summas. Kreditoram ir jānorāda arī sava e-pasta adrese un bankas konts.

Pieteikumam ir jāizmanto tieslietu mājas lapā (www.justiz.gv.at) atrodamā veidlapa. Ja kreditors savus prasījumus piesaka savādāk, nevis izmantojot minēto veidlapu, pieteikumā jābūt ietvertai visai veidlapā norādītajai informācijai.

Ārvalstu kreditoru prasījumu pieteikumiem Regulas par maksātnespējas procedūrām izpratnē, piemēro minēto regulu. Ja kreditors neizmanto standartveidlapu, kas paredzēta īstenošanas noteikumos, pieteikumā jābūt ietvertai visai maksātnespējas procedūru regulā norādītajai informācijai.

Maksātnespējas prasījumi ir jāiesniedz to iesniegšanai noteiktajā termiņā, kas ir norādīts maksātnespējas dekrētā. Ja prasījums tiek iesniegts novēloti, kreditoram, iespējams, būs jāsedz ar īpašu pārbaudes sanāksmi saistītās izmaksas. Prasījumi, kas iesniegti vēlāk nekā 14 dienas pirms sanāksmes ar mērķi pārbaudīt galīgos pārskatus, netiks izskatīti (*IO* 107. panta 1. punkta pēdējais teikums).

Ja maksātnespējas administrators atzīst prasījumu par pamatotu un neviens cits maksātnespējas kreditors to neapstrīd, tas uzskatāms par pieņemtu. Tas nozīmē, ka maksātnespējas kreditors tiek ņemts vērā sadalē.

Ja maksātnespējas administrators vai maksātnespējas kreditors apstrīd prasījumu, prasījumu var pārbaudīt tikai civillietā. Tādējādi tas, vai prasījums uzskatāms par pieņemtu maksātnespējas procedūrā, ir atkarīgs no šīs civillietas iznākuma.

13 Kādi noteikumi regulē ieņēmumu sadali? Kā nosaka prasījumu un kreditoru tiesību hierarhiju?

Ieņēmumu sadali regulē *IO* 128.–138. pants.

Parādus, kurus radījusi maksātnespējas masa, apmaksā prioritārā kārtā, un pēc tam apmierina maksātnespējas kreditoru prasījumi.

Maksātnespējas masas kreditoru prasījumus apmierina, tiklīdz to prasījumi ir noteikti un iestājies samaksas termiņš neatkarīgi no procedūras statusa. Ja pieejamie līdzekļi ir nepietiekami, lai pilnībā segtu pēc lietas izskatīšanas iesniegtos prasījumus, tie jāapmierina šādā secībā (*IO* 47. pants):

- maksātnespējas administratora iepriekš segtie naudas izdevumi;
- citas procedūras izmaksas;
- trešās personas iepriekš segtās izmaksas, ciktāl tās nepieciešamas procedūras izmaksu segšanai;
- darbinieku prasījumi, ciktāl tie nav apmierināti saskaņā ar Likumu par maksātnespējas garantiju fondu (*Insolvenz-Entgeltsicherungsgesetz*);
- darbinieku prasījumi, kas izriet no darba tiesisko attiecību izbeigšanas, ciktāl tie nav apmierināti saskaņā ar Likumu par maksātnespējas garantiju fondu (*Insolvenz-Entgeltsicherungsgesetz*);
- citi pret maksātnespējas masu izvirzītie prasījumi.

Summa, kas atliek, kad ir pilnībā apmierināti pēc lietas izskatīšanas iesniegtie prasījumi, jāsadala kā dividende maksātnespējas kreditoru starpā. Maksātnespējas kreditoru prasījumu apmierināšanu nedrīkst sākt pirms

pārbaudes kopsapulces. Maksātnespējas administratoram principā jāveic sadale pēc apspriešanās ar kreditoru komiteju un pamatojoties uz maksātnespējas tiesas apstiprināto sadales plānu.

Nodrošinātajiem kreditoriem ir priekšroka pār maksātnespējas kreditoriem un pēc maksātnespējas masas kreditoriem, ciktāl to prasījumus sedz īpašums, kas kalpo nodrošinājums (piemēram, ķīla). Visi pārdošanas ieņēmumu pārpalikumi tiek iekļauti kopīgajā maksātnespējas masā (IO 48. panta 1. un 2. punkts).

14 Kādi ir maksātnespējas procedūras izbeigšanas nosacījumi un sekas (jo īpaši, to izbeidzot ar mierizlīgumu)?

Pārstrukturēšanas plāns

Pārstrukturēšanas plāns ir nolīgums par maksātnespējas prasījumu maksājumu samazināšanu un atlikšanu, ko izmanto parādu atgūšanas nolūkā un kas maksātnespējas procedūras ietvaros noslēgts starp parādnieku un maksātnespējas kreditoriem. Tam nepieciešams kreditoru vairākuma apstiprinājums un maksātnespējas tiesas apstiprinājums. Ja maksātnespējas procedūrā parādnieka ierosināto pārstrukturēšanas plānu apstiprina kreditoru vairākums un pārstrukturēšanas plānu apstiprina maksātnespējas tiesa, parādnieks tiek atbrīvots no savām saistībām, ciktāl tās pārsniedz pārstrukturēšanas plāna dividendi.

Parādnieks principā var izveidot pārstrukturēšanas plānu jebkurā maksātnespējas procedūras formā, t. i., ne vien reorganizācijā, bet arī bankrota procedūrā (bankrota procedūra nav galvenokārt vērsta uz aktīvu pārdošanu un sadali; arī bankrota procedūrā vispirms ir jāizvērtē, vai ir iespējams izveidot pārstrukturēšanas plānu).

Pārstrukturēšanas plāna ietvaros parādniekam jāpiedāvā maksātnespējas kreditoriem divu gadu laikā samaksāt vismaz 20 % no maksātnespējas prasījumiem. Attiecībā uz fiziskām personām, kas nevada uzņēmumu, apmaksas periods var būt līdz pieciem gadiem. Pārstrukturēšanas plāns nedrīkst ietekmēt nošķiršanas tiesības vai atsevišķus vienošanās kreditorus. Pēc lietas izskatīšanas aizdevumu sniegušo kreditoru prasījumi pilnībā jāapmierina, un pret maksātnespējas kreditoriem principā jābūt vienlīdzīgai attieksmei.

Maksātnespējas procedūru dēvē par reorganizācijas procedūru (*Sanierungsverfahren*), ja, uzsākot procedūru, jau ir pieejams pārstrukturēšanas plāns.

Parāda saistību kārtošanas procedūra

Pārstrukturēšanas plāns ir pieejams ne tikai uzņēmumiem un juridiskām personām, bet arī fiziskām personām, kas nevada uzņēmumu. Ja parāda saistību kārtošanas procedūras ietvaros netiek izveidots pārstrukturēšanas plāns, tiek pārdoti parādnieka aktīvi. Maksājumu plāns vai piedziņas procedūra ir vēl viena parādu dzēšanas iespēja. Maksājumu plāns ir īpaša pārstrukturēšanas plāna forma. Galvenā atšķirība ir tā, ka nepastāv skaitliski izteikta minimāla dividende.

Ja kreditori neapstiprina maksājumu plānu, tiesa lemj par parādnieka pieteikumu īstenot piedziņas procedūru ar atmaksas plānu vai ar piedziņas plānu, atbrīvojot no saistībām par atlikušo parāda summu, un tā rezultātā parādnieks tiek atbrīvots no saistībām par atlikušo parāda summu. Salīdzinājumā ar piedziņas plānu atmaksas plānam piemēro stingrākus nosacījumus, kas izpaužas kā papildu šķēršļi izklūšanai. Abos gadījumos nav nepieciešams kreditoru apstiprinājums. Vispirms tiek pārvesta ienākumu daļa, uz kuru var vērst piedziņu. Parādniekam attiecīgie (algas) prasījumi jānodod kreditoru pilnvarniekam uz trīs gadu laikposmu atmaksas plāna gadījumā un uz piecu gadu laikposmu piedziņas plāna gadījumā. Beidzoties nodošanas termiņam, tiesa pasludina vēl notiekošo piedziņas procedūru par izbeigtu un vienlaikus konstatē, ka parādnieks ir atbrīvots no procedūras gaitē neizpildītajām saistībām pret maksātnespējas kreditoriem (atbrīvojums no saistībām par atlikušo parāda summu (*Restschuldbefreiung*)).

Parādsaistību kārtošanas procedūras apakšveids ir izpilde, iesaistot visu īpašumu (*Gesamtvollstreckung*), ko ierosina pēc kreditora pieprasījuma. Tā ir jāizbeidz, tiklīdz parādnieks pieprasa pārstrukturēšanas vai maksājumu plāna apstiprināšanu vai piedziņas procedūras sākšanu.

Maksātnespējas procedūras izbeigšana

Ja maksātnespējas tiesa apstiprina pārstrukturēšanas plānu (vai maksājumu plānu), maksātnespējas procedūra tiek izbeigta, tiklīdz apstiprinājuma lēmums kļūst galīgs. Maksātnespējas procedūra tiek automātiski izbeigta arī

tad, kad beidzot ir uzsākta piedziņas procedūra.

Ja nav izveidots pārstrukturēšanas vai maksājumu plāns, maksātnespējas tiesai jāpieņem lēmums par maksātnespējas procedūras izbeigšanu, tiklīdz ir sniegti pierādījumi par galīgās sadales pabeigšanu.

Maksātnespējas procedūra jāizbeidz arī tad, ja visi pēc lietas izskatīšanas aizdevumu sniegušie un maksātnespējas kreditori tam piekrīt vai maksātnespējas procedūrās gaitā atklājas, ka ar aktīviem nepietiek, lai segtu maksātnespējas procedūras izmaksas.

Lēmumi par maksātnespējas procedūru izbeigšanu tiek publicēti maksātnespējas procedūru datubāzē (*Insolvenzdatei*).

Maksātnespējas procedūras galīgās izbeigšanas rezultātā parādnieks atkal iegūst pilnas pilnvaras attiecībā uz tā aktīviem (izņemot gadījumu, kad tiek uzsākta piedziņas procedūra); maksātnespējas administratora pilnvaras tiek izbeigtas. Turklāt parādnieks atkal iegūst neierobežotu spēju būt par prasītāju un atbildētāju tiesā. Neizskatītās lietās notiek likumā noteikta puses maiņa no maksātnespējas masas uz parādnieku. Noteiktās jomās parādnieks drīkst atkārtoti vadīt uzņēmumu, tikai ievērojot administratīvus ierobežojumus (piemēram, saskaņā ar tirdzniecības noteikumiem (*Gewerbeordnung*)) vai profesionālus ierobežojumus (piemēram, saskaņā ar Advokātu noteikumiem (*Rechtsanwaltsordnung*)). Nodarot tīšu kaitējumu kreditoriem, iespējami kriminālsodi.

15 Kādas ir kreditoru tiesības pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas?

Ciktāl maksātnespējas procedūra nebeidzas ar parāda dzēšanu (pārstrukturēšanas plāna, maksājumu plāna rezultātā vai pēc atbrīvojuma no saistībām par atlikušo parāda summu pēc pārveduma procedūras), maksātnespējas kreditoriem ir brīvas tiesības celt papildu prasījumu pēc maksātnespējas procedūras galīgās izbeigšanas, t. i., tie var vēlreiz pieprasīt atlikušā prasījuma apmierināšanu maksātnespējas procedūrā, veicot tiesisku darbību vai vēršot sankcijas pret iepriekšējo maksātnespējas parādnieku.

Turpretim maksātnespējas procedūras parāda dzēšanas variantu ietekme ir tāda, ka atlikušais prasījums, kas pārsniedz dividendes apmēru, joprojām ir tikai nepilnīgs pienākums, t. i., parāds bez saistībām — lai gan parāds ir maksājams, tas nav obligāti izpildāms.

16 Kurš sedz maksātnespējas procedūrā radušās izmaksas un izdevumus?

Maksātnespējas procedūras izmaksas jāsedz, izmantojot maksātnespējas masu.

Ja ar aktīviem nepietiek, lai segtu izmaksas, maksātnespējas procedūra tik un tā tiek uzsākta, ja pieteikumu iesniegušais kreditors samaksā avansa maksājumu izmaksu segšanai (izņēmums IO 183.a pants). Kreditora atmaksas prasījumam ir prioritāte, salīdzinot ar citu pēc lietas izskatīšanas aizdevumu sniegušo kreditoru prasījumiem (IO 46. pants, Nr. 1).

17 Kādi noteikumi reglamentē kreditoru kopumam kaitējošu juridisku aktu spēkā neesību, atzīšanu par spēkā neesošiem vai neizpildāmību?

Parādnieka tiesiskās darbības pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas

Noteiktas tiesiskās darbības, kas veiktas pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas un ir nelabvēlīgas kreditoriem, ir atceļamas (IO 27. pants un turpmākie panti). Var apstrīdēt gan tiesiskas darbības, gan bezdarbību attiecībā uz parādnieka aktīviem. Veiksmīgas apstrīdēšanas priekšnosacījums ir tāds, ka apstrīdamajam tiesiskajam darījumam jābūt ar nelabvēlīgu ietekmi uz maksātnespējas kreditoriem. Tas attiecas uz gadījumu, kad apstrīdētās tiesiskās darbības dēļ nevar apmierināt citu kreditoru prasījumus, piemēram, samazinot aktīvus vai palielinot saistības. Vēl viens veiksmīgas apstrīdēšanas nosacījums ir tāds, ka apstrīdēšanas rezultātā jāpalielinās kreditoru izredzēm uz prasījumu apmierināšanu. Papildus šiem vispārīgajiem nosacījumiem jānodrošina atbilstība kādai no tālāk norādītajām situācijām tiesiskas darbības apstrīdēšanai.

- Atcelšana, pamatojoties uz nodomu radīt nelabvēlīgu situāciju kreditoriem (IO 28. pants, Nr. 1–3)

Ja parādnieks ir rīkojies ar nodomu radīt nelabvēlīgu situāciju kreditoriem un trešā persona to zinājusi, atcelšana

attiecas uz desmit gadus ilgu periodu pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas (*IO 28. pants, Nr. 1*). Pastāvot neinformētībai nolaidības dēļ par nodomu radīt nelabvēlīgu situāciju kreditoriem, apstrīdēšanu ierobežo uz divus gadus ilgu periodu pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas.

- Atcelšana, pamatojoties uz aktīvu izniekošanu (*IO 28. pants, Nr. 4*)

Pirkšanas, apmaiņas un piegādes līgumi, kas noslēgti iepriekšējā gadā pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas, ir atceļami, ciktāl tie noveduši pie aktīvu izniekošanas, kaitējot kreditoriem, un otra puse to zināja vai tai vajadzēja to zināt.

- Atcelšana, pamatojoties uz izmantošanu bez maksas (*IO 29. pants*)

Izmantošana bez maksas, ko parādnieks veicis divus gadus pirms maksātnespējas procedūras, ir atceļama.

- Atcelšana, pamatojoties uz preferenču režīmu (*IO 30. pants*)

Šis apstāklis ļauj apstrīdēt noteiktas tiesiskās darbības, kuru dēļ vienam kreditoram ir priekšroka pār citiem. Apstrīdēšanas nosacījums ir tāds, ka darbībai jābūt veiktai iepriekšējā gada laikā pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas. Tajā pašā laikā pastāv nosacījums, ka maksātnespēja vai pārlietu lielas parādsaistības radušās, pieteikums maksātnespējas procedūras uzsākšanai pastāv vai darbība veikta pēdējo 60 dienu laikā pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas. Ja segums (prasības apmierināšana vai nodrošinājums) bijis neatbilstošs (t. i., kreditors nespēja to pieprasīt saistībā ar juridisko attiecību būtību vai tas nebija iespējams šajā veidā vai brīdī), nav nekādu citu (subjektīvu) atcelšanas nosacījumu. Saskaņā ar *IO 30. pantu* var atcelt arī atbilstošu prasības apmierināšanu vai nodrošinājumu (t. i., kas jāsamaksā otrai pusei šajā veidā vai brīdī). Šajos gadījumos atcelšanas nosacījums ir preferences režīms attiecībā uz parādnieku un otras puses informētība vai neinformētība nolaidības dēļ.

- Atcelšana, pamatojoties uz informētību par maksātnespēju (*IO 31. pants*)

Šis apstāklis attiecas uz noteiktām tiesiskām darbībām, kas tika veiktas sešu mēnešu laikā pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas un pēc maksātnespējas (pārlietu lielu parādsaistību) rašanās, ciktāl otra puse zināja vai tai vajadzēja zināt par maksātnespēju, pārlietu lielām parādsaistībām vai pieprasījumu uzsākt procedūru. Vēl viens priekšnosacījums ir tāds, ka kreditors iegūst nodrošinājumu vai viņa prasījums tiek apmierināts, veicot tiesisku darbību, vai ka tiesiskais darījums nodara tiešu kaitējumu.

Veikt apstrīdēšanu ir tiesīgs tikai maksātnespējas administrators. Pirms tam administratoram ir jāsaņem paziņojums no kreditoru komitejas (*IO 114. panta 1. punkts*). Apstrīdēšanu veic, balstoties uz spēkā neesamības lūgumrakstu, aizstāvību (*IO 43. panta 1. punkts*) un iebildumu pārdošanas piespiedu izpildes procedūrā vai apstrīdēšanas oponenta iesniegumu maksātnespējas procedūrā. Apstrīdēšana jāiesniedz viena gada laikā pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas, taču šo termiņu var pagarināt, maksātnespējas administratoram un apstrīdēšanas pretiniekam vienojoties; par pagarinājumu drīkst vienotie tikai vienu reizi un tas nedrīkst pārsniegt trīs mēnešus (*IO 43. panta 2. punkts*).

Parādnieka tiesiskās darbības pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas

Ciktāl parādnieks nav tiesīgs uz pašadministrēšanu, parādnieka tiesiskās darbības, kas veiktas pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas un ietekmē maksātnespējas masu, principā vairs nav spēkā attiecībā uz maksātnespējas kreditoriem (*IO 3. panta 1. punkts*). Šajā gadījumā runa ir par relatīvo spēkā neesamību. Parādnieks var uzņemties līgumsaistības pat pēc maksātnespējas procedūras uzsākšanas, bet nevar pieprasīt no šīm saistībām izrietošo prasījumu apmierināšanu, lai pirms maksātnespējas procedūras izbeigšanas kaitētu maksātnespējas administratoriem. Tomēr maksātnespējas administrators var īstenot šādus darījumus, tos turpmāk apstiprinot.

Lapa atjaunināta: 18/06/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.